

Column van Rob Oostveen

Koeterwaals

Verloedering kent vele vormen, maar waar ik mij vrijwel dagelijks aan erger is de taalverloedering. Je leest of hoort het van bekende (thriller) auteurs tot journalisten, van politici tot (journaal)presentatoren. Onze taal wordt verguisd, wordt neergehaald, verwaarloosd. Is dat erg?

Ja, dat vind ik erg. Waarom hebben wij een eigen taal? Taal is een belangrijk onderdeel van onze cultuur. En ik ben trots op onze cultuur, althans, nu nog wel. Het is toch niet voor niets dat wij jarenlang Nederlandse les op school krijgen? Taal is belangrijk om je gedachten en gevoelens goed te kunnen uitdrukken, om elkaar goed te kunnen begrijpen. Ik vind de manier waarop iemand onze taal spreekt en schrijft een weergave van zijn intellectuele ontwikkeling. Van iemand die slecht grammaticaal Nederlands spreekt en schrijft, heb ik al snel geen hoge pet meer op.

De taalverloedering begint helaas al op school. Als ik de taal hoor die leerkrachten spreken en schrijven, en mijn kleinkinderen dus overnemen, dan staan mijn tenen krom in mijn schoenen. Maar wat ook te denken van de taal in boeken. Uitgevers hebben redacteuren en correctoren in dienst. Die kosten extra geld, maar hoe kan het dan dat ik in boeken van bekende auteurs nog grammaticafouten tegen kom als ‘ik besef me’ of ‘een aantal mensen leven’, en niet één keer in een boek, maar meerdere keren, tot wel vijf keer. Dan is het echt geen vergissing meer.

Lees een krant, of kijk naar het journaal, dan hoor je fouten als: ‘een kindje die’, ‘mensen wiens’, ‘meer als’, of ‘ ik bedenk me hoe mooi dat is’ en dan heb ik het nog maar niet over de verloedering bij het gebruik van ‘hen’ en ‘hun’, waarbij ik het inmiddels bijna tot gemeengoed ontwikkelde ‘hun hebben het fout’ nog niet eens bedoel.

Publieke figuren, zoals auteurs, journalisten of politici, maar vooral ook leerkrachten, mogen wel eens meer aandacht besteden aan hun taal. Dan bedoel ik echt de basale grammatica en geen typefouten of vergissingen, woorden wel of niet aan elkaar schrijven of een keer een ‘d’ of een ‘t’ verkeerd schrijven, dat soort slordigheden wil ik ze nog wel vergeven. Deze mensen hebben een voorbeeldfunctie, laten ze die dan ook gebruiken en niet voor het verkeerde voorbeeld.

Misschien dat de vluchtige wereld van de digitale media, met op Facebook, Twitter en WhatsApp een taalgebruik dat alleen begrijpelijk is voor een nieuwe generatie van social mediaverslaafden, ons ertoe brengt geen aandacht meer aan taal te besteden. Maar moeten we dat zomaar laten gebeuren?

Taal is iets om trots op te zijn, om te koesteren. Taal is iets wat ons bindt, wat we gemeen hebben, wat ons laat communiceren. Onze Nederlandse taal is iets unieks, geef haar de aandacht die ze verdient, anders schrijven en spreken we straks allemaal ‘koeterwaals’!